

Telaga • Biru

PANDUAN
FARDU AIN
LENGKAP
BERGAMBAR

Indahnya **HIDUP** **BERSYARIAT**

Modul Fardu Ain Diri, Keluarga
dan Masyarakat **SEPANJANG HAYAT**

*Hidup Berlakwa Bermula
daripada Lahirnya Insan ke Dunia*

Dato' Ismail Kamus
Mohd. Azrul Azlen Ab. Hamid

Indahnya **HIDUP** **BERSYARIAT**

Modul Fardu Ain Diri, Keluarga
dan Masyarakat Sepanjang Hayat

Dato' Ismail Kamus
Mohd. Azrul Azlen Ab. Hamid

Telaga Biru

Sebuah terbitan

TELAGA BIRU SDN. BHD.

www.telagabiru.net.my

ISBN 978-967-5102-30-1

INDAHNYA HIDUP BERSYARIAT

Modul Fardu Ain Diri, Keluarga dan Masyarakat Sepanjang Hayat

© Telaga Biru Sdn Bhd

Cetakan Mac 2009

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan menerbit, mengulang cetak, mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi, fotografi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain yang direka pada masa akan datang sebelum mendapat izin bertulis daripada Pengarah Urusan, Telaga Biru Sdn. Bhd. Perundingan tertakluk kepada perkiraan royalti atau honorarium.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Ismail Kamus, Dato', 1948 -

Indahnya hidup bersyariat : Modul fardu ain diri, keluarga dan masyarakat sepanjang hayat / Dato' Ismail Kamus, Mohd. Azrul Azlen Abd. Hamid

Mengandungi indeks m.s. 303

Mengandungi bibliografi m.s. 296

ISBN 978-967-5102-30-1

1. Islam - Customs and practices. 2. Muslim - Conduct of life. 3. Islam -

Prayers and devotions. 4. Religious life - Islam I. Mohd. Azrul Azlen

Abd. Hamid. II. Judul

297.57

Penerbit merakamkan penghargaan kepada Kementerian Kewangan Malaysia dan Dewan Bahasa dan Pustaka selaku Urus Setia dan Penggerak Industri Buku Negara yang menyalurkan dana untuk penerbitan buku ini.

Penerbit Eksekutif
Haji Waharp Yusoff

Editor Urusan
Haji Muhammad Zakaria

Konsultan Syariah
Haji Zahazan Mohamed

Penyelaras Penerbitan
Nadirah Waharp

Penulis
Dato' Ismail Kamus
Mohd Azrul Azlen Abd Hamid

Editor
Mahfuzah Omar

Editor Syariah
Mohd Wahid Abd. Hanif
Rohidzir Rais

Editor Seni
Yosh

Pruf
Fuad Ismail

Reka Bentuk Kulit
Yosh

Reka Bentuk Dalam
Maziah Mokhtar

Fotografi
Khairul Nizam Ahmad Zaini
Khairul Hakimin Mat Hassan

Pemasaran
Muhammad Yaacob &
Telaga Biru Sales Team

Promosi
Sani Jiran
Faruq Zahran

Diterbitkan oleh

TELAGA BIRU SDN BHD (429118-A)

28, Jalan Tembaga, SD 5/2A, Sri Damansara Industrial Park, 52200 Kuala Lumpur.

Tel: 03-6275 4070 / 03-6276 8057 Faks: 03-6275 4110 / 6275 4727

Laman Web: www.telagabiru.net.my

Dicetak oleh

Digitpress Sdn Bhd (29967-H)

7, Jalan BK 1/1 Bandar Kinrara,

47180 Puchong, Selangor.

www digitpress.com.my

TBBK 1097

Nota: Semua model yang terlibat dengan penggambaran adalah untuk manfaat kefahaman dan tidak terlibat atau kena-mengena dengan isi kandungan buku ini.

KANDUNGAN

Kata Penerbit
Kata Pengarang

xv
xviii

BAB : SYARIAT KELAHIRAN **1**

1	Memberi Khabar Gembira dan Tahniah atas Kelahiran Bayi	2
	Azan dan Iqamat	2
	Tahnik	3
	Memberikan Nama yang Baik	4
	Akikah dan Bercukur Rambut	6
	Berkhitan	8

BAB : PENDIDIKAN AWAL KANAK-KANAK **11**

2	Mengenal Allah	12
	Mengenal Rasul	20
	Mengenal Munafik, Musyrik, Kafir dan Murtad	21
	Pendidikan Solat	23
	Belajar Al-Quran	24
	Sejarah Rasul <i>Ulul 'Azmi</i>	26
	Doa Asas untuk Anak-Anak	28
	Adab untuk Anak-Anak	34

BAB : SYARIAT BERKAITAN REMAJA **37**

3	Tanda-Tanda Baligh	38
	Kepentingan Konsep Syahadah	39
	• Makna <i>syahadatain</i>	40
	• Konsep syahadah	40
	• Fardu syahadah	40
	• Syarat sah syahadah	41
	Menghayati Erti Iman dan Islam	42
	• Rukun Iman	42
	• Rukun Islam	46

Ketinggian Ihsan	48
Akhlak - Sifat Mahmudah dan Mazmumah	49
Sifat-Sifat Mahmudah (Terpuji)	50
• Taubat	50
• Takut akan Allah SWT	50
• <i>Mahabbah</i>	51
• Zuhud	51
• Sabar	51
• Syukur	51
• Ikhlas dan benar	52
• Tawakal	53
• Reda dengan qadak Allah SWT	53
• Mengingati mati	53
Sifat-Sifat Mazmumah (Tercela)	54
• Gemar makan dan minum	54
• Banyak berkata-kata (yang sia-sia)	54
• Marah	54
• Hasad, dengki dan iri hati	55
• Kasih pada harta	55
• Takbur	55
• Riyak	56
• Ujub	56
• Kasih akan dunia	57
Hukum-Hukum Dasar Syariat Islam	57

BAB : FARDU AIN ASAS **61**

4	BERSUCI	62
	Taharah	62
	Pembahagian Air	62
	Pembahagian Najis	64
	Istinjak	66
	• Beristinjak dengan batu	66
	• Beristinjak dengan air	66
	• Adab beristinjak	67
	Jenis Darah Wanita	67
	• Darah haid	68
	• Darah nifas	68
	• Darah istihadah	69
	Mandi Wajib	69
	• Perkara-perkara yang mewajibkan mandi	69

• Rukun mandi wajib	70
• Cara mandi yang baik	70
• Cara-cara mandi wajib	71
• Jenis-jenis mandi sunat	71
Tayamum	72
• Syarat-syarat tayamum	72
• Rukun tayamum	73
• Perkara sunat tayamum	73
• Perkara-perkara yang membatalkan tayamum	73
SOLAT	75
Wuduk	75
• Fardu wuduk	75
• Sunat-sunat wuduk	78
• Perkara-perkara yang membatalkan wuduk	81
• Perkara-perkara haram bagi orang yang tiada wuduk atau berhadass kecil	82
Solat-Solat Wajib dan Segala yang Berkaitan Dengannya	82
• Syarat wajib solat	82
• Syarat sah solat	83
• Rukun solat	84
Azan dan Iqamat	95
• Lafaz Azan	95
• Lafaz Iqamat	96
• Doa selepas azan dan iqamat	96
Perkara-Perkara Sunat dalam Solat	97
• Sunat haiah	97
• Sunat ab'adh	101
Perbezaan Solat Lelaki dan Perempuan	102
Perkara-Perkara yang Membatalkan Solat	102
Solat bagi Orang Sakit	103
• Pergerakan solat duduk di lantai	104
• Pergerakan solat duduk di kerusi	105
• Pergerakan solat baring menelentang	106
• Pergerakan solat baring mengiring	108
Sujud Sahwi	110
Sujud Tilawah / Sajadah	112
SOLAT BERJEMAAH	114
Keuzuran Berjemaah	115

Syarat-Syarat Sah Mengikut Imam	118
Susunan Saf	119
• Masbuk	119
• Muwafik	119
Solat Jumaat	120
• Syarat wajib Jumaat	120
• Syarat sah Jumaat	120
• Fardu Jumaat	121
• Perkara sunat yang patut dilakukan pada hari Jumaat	121
Solat Jamak dan Qasar	122
• Syarat jamak takhir	122
• Syarat jamak takdim	122
• Solat jamak dan qasar	123
• Syarat-syarat qasar	123
• Niat solat jamak qasar	125
Solat dalam Penerbangan	126
Solat-Solat Sunat	126
• Sunat Rawatib	126
• Sunat Duha	127
• Sunat Awwabin	128
• Sunat Witr	128
• Sunat Tahajud	129
• Sunat Isyraq	130
• Sunat Tasbih	131
• Sunat Hajat	132
• Sunat Tahiyat Masjid	133
• Sunat Taubat	134
• Sunat Musafir	134
Solat Sunat yang Dikerjakan secara Berjemaah	134
• Solat dua hari raya	134
• Solat Tarawih pada bulan Ramadan	135
Teknik Khushyuk dalam Solat	135
Doa	136
• Syarat-syarat berdoa	136
• Syarat doa makbul	137
• Waktu yang baik untuk berdoa	137
• Sebab-sebab doa tidak diterima	138
Wirid-Wirid Selepas Solat Fardu	138
Wirid Tambahan Selepas Maghrib dan Subuh	142
Wirid Pilihan Selepas Solat	144

Doa Selepas Solat	146
Qada Solat	148
Waktu-Waktu Dimakruhkan Solat	148
PUASA	149
Hikmah Berpuasa dan Kelebihan Ramadan	150
• Syarat wajib puasa	151
• Syarat sah puasa	151
• Rukun-rukun puasa	151
Perkara-Perkara yang Membatalkan Puasa	151
Perkara-Perkara Sunat ketika Berpuasa	152
Tingkatan Puasa	152
Mereka yang Dibenar Meninggalkan Puasa	153
Qada dan Fidyah Puasa	153
Solat Tarawih dan Witir	154
• Puasa haram	155
• Puasa sunat	155
• Puasa makruh	156
• Permasalahan puasa	156
Adab-Adab Berpuasa	156
Tingkatan Orang yang Berpuasa	157
Keutamaan Tadarus Al-Quran pada Bulan Ramadan	157
ZAKAT	157
Hikmah Berzakat	158
Perbezaan Zakat dan Sedekah	158
Jenis-Jenis dan Syarat-Syarat Mengeluarkan Zakat	159
• Zakat fitrah	151
• Zakat harta	161
HAJI	167
Hikmah Mengerjakan Haji	168
Perbezaan Haji dan Umrah	169
Jenis-Jenis Haji	169
• Haji Ifrad	169
• Haji Tamattu'	169
• Haji Qiran	170

Rukun-Rukun Haji	170
Perkara-Perkara Wajib Haji	170
Cara Memakai Ihram	171
<i>Miqat Makani</i>	176
Tahalul	177
Dam	177
Sunat-Sunat Haji	179
Perkara-Perkara yang Membatalkan Haji	179
UMRAH	180
• Rukun Umrah	180
• Wajib Umrah	180
• Sunat Umrah	180
• <i>Miqat Zamani</i> Umrah	180
• <i>Miqat Makani</i> Umrah	180
SEMBELIHAN	181
Hikmah Disyariatkan Sembelihan	181
Jenis-Jenis Sembelihan	181
Syarat Sah Sembelihan	182
Perkara-Perkara Sunat Sembelihan	182
KORBAN	183
Binatang yang Disyariatkan untuk Korban	183
Syarat-syarat Orang yang Ingin Melakukan Ibadah Korban	183
Hikmah Disyariatkan	183

BAB : MUNAKAHAT (HUKUM PERKAHWINAN) 185

5	Tuntutan Perkahwinan	186
	Rahsia Perkahwinan	187
	Hukum Berkahwin Bagi Lelaki	188
	Dasar Pemilihan Isteri	189
	Dasar Pemilihan Suami	190
	Pertunangan	191
	Rukun Nikah	191
	Tanggungjawab Suami	192
	Tanggungjawab Isteri	192

Poligami	193
• Sebab Islam mengharuskan poligami	193
• Hikmah poligami	194
Kesan Poligami yang Tidak Mengikut Syariat	194
Talak (Perceraian)	195
Jenis-Jenis Talak	196
• Hukum talak	196
Rujuk	197
Doa-Doa Berkaitan Syariat Rumah Tangga	198
• Doa ketika hendak berjimak dengan isteri	198
• Doa mendapat anak soleh	198
• Zikir untuk mendapat anak	198
• Doa untuk mendapat anak yang sempurna (tidak cacat)	198
• Doa agar mendapat anak yang berakhlak mulia dan menghormati ibu bapa	198
• Doa memperoleh isteri dan anak-anak yang bertakwa	199
• Doa mengekalkan kasih sayang suami / isteri / anak-anak yang terpisah agar tertambat hati antara satu dengan yang lain	199
• Doa kasih sayang / pelembut hati suami / isteri / anak-anak	199
• Doa memohon keampunan Allah	199
• Doa memohon rahmat dan pimpinan Allah	200
• Doa menghindarkan diri daripada perangai dan nafsu jahat	200
• Doa mendapat hidayah berkekalan daripada Allah SWT	200
• Doa mendapat kebahagiaan dunia dan akhirat	200
• Doa keluar rumah agar mendapat perlindungan Allah atas harta benda dan keluarga	200
• Doa (selawat) mohon rezeki yang luas dan akhlak yang baik	200
• Doa melindungi anak-anak daripada gangguan syaitan	201
• Bacaan untuk menolak gangguan syaitan	201
• Doa ketika marah	201
• Doa mengawal diri daripada sifat panas baran	201
• Doa ketika ditimpa musibah	201
• Doa memohon akhlak yang baik	201

BAB : SYARIAT DALAM BERMASYARAKAT 203

6 Adab Bersahabat	204
Adab Berjiran	205
Adab Memberi Salam dan Bertanya Khabar	206
Hukum Muamalat (Berjual Beli)	207
• Syarat Muamalat	209

Hukum Wakaf	209
Hukum Wasiat	210
Memakmurkan Masjid	212
Amalan Asas apabila Berada di Masjid	213
• Doa masuk masjid	213
• Doa keluar masjid	214
• Beriktikaf di dalam masjid	214
• Membaca al-Quran, mendengar ceramah agama, berzikir dan lain-lain	214
Menziarahi Orang Sakit	215
• Doa menziarahi orang sakit	215
• Adab menziarahi orang yang sakit tenat	216
Menziarahi Kematian / Jenazah	218
• Lafaz takziah	218
• Hukum mencium jenazah	218
Mengurus Jenazah	218
• Adab memandi dan mengkafankan jenazah	218
• Tukang mandi	219
• Peralatan mandi jenazah	219
• Cara-cara memandikan jenazah	220
• Peralatan kafan	227
• Cara mengkafankan jenazah	228
Kaifiat (cara) Solat Jenazah	232
• Syarat sah solat jenazah	233
• Rukun solat jenazah	233
• Solat jenazah ghaib	233
• Doa untuk jenazah kanak-kanak	235
Pengebumian Jenazah	236
• Waktu larangan pengebumian jenazah	236
• Cara pengebumian jenazah	237
Tahlil dan Doa	242
• Doa tahlil	247
Hukum Jinayat (Jenayah) Menjamin Keharmonian Ummah	251
• Jenis-jenis hukuman jenayah	252
• Kesalahan di bawah hukum hudud	252
• Kesalahan di bawah hukum qisas	252
• Kesalahan di bawah hukum takzir	253
• Kesalahan di bawah hukum diat	253
Hiburan dalam Konteks Islam	254
• Syarat-syarat sukan yang diharuskan	255

7	MEMBACA AL-QURAN	258
	Amalan Beberapa Ayat dan Surah Khusus	259
	ISTIGHFAR	264
	Hikmah Beristighfar	265
	Masa Beristighfar	265
	Lafaz Istighfar	265
	BERSELAWAT	267
	Hadis tentang Kelebihan Selawat	269
	Masa dan Tempat Dianjurkan Berselawat	269
	Jenis Selawat	270
	BERDOA	274
	Adab dan Sifat Berdoa	274
	Waktu Mustajab Berdoa	275
	Tempat Mustajab Berdoa	276
	Tanda-Tanda Doa Dimakbulkan	276
	Sebab Doa Tidak Dimakbulkan	277
	ZIKIR	277
	Perbezaan antara Zikir dan Doa	277
	Amalan Mengubat Penyakit	277
	• Demam panas	278
	• Demam campak	279
	• Sakit kepala	279
	• Luka	280
	• Bisul	280
	• Sakit mata	280
	• Sengatan lipan atau gigitan serangga lain	280
	• Sukar tidur malam	280
	• Ayat-ayat syifa (penyembuh)	281
	• Ayat penawar	282
	• Mengubati diri sendiri	282
	• Doa mohon perlindungan daripada penyakit-penyakit berat	282
	• Doa awet muda dan kecergasan	283
	• Bengkak	283

• Doa kanak-kanak yang terkena penyakit sawan dan jauhi gangguan syaitan	283
• Memohon kesihatan tubuh badan	283
Amalan dan Doa Dalam Kehidupan	284
• Doa bersurai daripada majlis (bukan maksiat)	284
• Doa ketika sakit bersalin	284
• Doa ketika bercermin	285
• Doa ketika sakit	285
• Ayat Satu	286
• Doa-doa untuk menundukkan musuh	286
• Doa memperoleh ilmu yang bermanfaat	286
• Doa untuk pengantin baru	286
• Doa apabila melihat sesuatu yang menakutkan	287
• Doa untuk mengelak daripada bahaya	287
• Doa mohon perlindungan daripada kerunsingan	287
• Doa anak untuk ibu bapa	287
• Doa apabila dalam keadaan kesusahan / penderitaan	287
• Doa agar diberi keupayaan membayar hutang	288
• Doa mengelakkan mudarat	288
• Doa berserah diri kepada Allah	288
• Doa apabila melihat sesuatu yang disukai	288
• Doa apabila ditimpa sebarang kemalangan termasuk kematian	288
• Doa bermusafir	289
• Doa ketika sesuatu penyakit merebak	289
• Doa apabila melihat orang mendapat bencana	290
• Doa Abu Darda' memohon perlindungan daripada Allah untuk diri, keluarga dan harta benda	290
• Doa tolak bala	291
AMALAN-AMALAN SUNAT MENGIKUT TAKWIM ISLAM	291
Amalan Sepanjang Masa	291
Amalan Mengikuti Bulan Hijrah	292

Bibliografi	296
Glosari	298
Indeks	303